

Розширена консультація щодо успадкування частки в ТОВ

Міністерством юстиції надано розширену консультацію з питання успадкування частки в статутному капіталі юридичної особи.

Лист від 30.03.2016р. №10594/3-6197/8 подаємо нижче.

Задорожній Р.Г.

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
http://www.minjust.gov.ua
Код ЄДРПОУ 00015622

30.03.2016 № 10594/3-6197/8

На № 3-6197 від 02.03.2016
Про розгляд звернення

Міністерством юстиції України розглянуто Ваше звернення від 23 лютого 2016 року щодо зміни складу засновників товариства з обмеженою відповідальністю (далі – ТОВ) та повідомляється.

Згідно з Положенням про Міністерство юстиції України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228 (зі змінами), Міністерство юстиції України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема, у сфері державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб – підприємців.

Слід зазначити, що пунктом 4.7 постанови Пленуму Вищого Господарського Суду України від 25 лютого 2016 року № 4 «Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин» встановлено, що за змістом статей 130, 147, 166 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ) та статей 55, 69 Закону України «Про господарські товариства», якими передбачено спадкування саме частки учасника господарського товариства, у разі смерті (ліквідації) учасника ТОВ спадкоємцем (правонаступником) *спадкується не право на участь, а право на частку в статутному (складеному) капіталі.*

Частиною п'ятою статті 147 ЦКУ закріплено право учасників ТОВ передбачити у статуті товариства необхідність отримання згоди інших учасників товариства на перехід частки у статутному капіталі до спадкоємця фізичної особи або правонаступника юридичної особи.

Після набуття частки в статутному капіталі у спадкоємців (правонаступників) виникає переважне право вступу до цього товариства, передбачене статтею 55 Закону України «Про господарські товариства», проте у цьому разі *не йдеться про автоматичне набуття такими спадкоємцями права участі в товаристві.*

Прийняття рішення про вступ спадкоємця (правонаступника) до складу учасників ТОВ належить до компетенції загальних зборів учасників товариства.

Отже, лише після прийняття вищим органом ТОВ позитивного рішення спадкоємець (правонаступник) частки у статутному капіталі може стати учасником відповідного товариства. У свою чергу товариство може відмовитися від прийняття спадкоємця (правонаступника) до складу учасників. Чинне законодавство не обмежує ТОВ у такому праві.

537221

У разі відмови правонаступника (спадкоємця) від вступу до ТОВ або відмови товариства у прийнятті до нього правонаступника (спадкоємця) йому видається у грошовій або натуральній формі частка у майні, яка належала померлому учаснику, реорганізованій або ліквідованій юридичній особі (спадкодавцю), вартість якої визначається на день реорганізації або ліквідації (смерті) учасника. У цих випадках розмір статутного капіталу товариства підлягає зменшенню.

Крім того, згідно з пунктом 4.8 зазначеної постанови Пленуму *голоси, які припадають на частку померлого (ліквідованого) учасника, не враховуються під час голосування з питання про прийняття спадкоємця або правонаступника до товариства, під час визначення правомочності загальних зборів для прийняття рішення про прийняття спадкоємця або правонаступника учасника товариства до цього товариства, а також під час вирішення інших питань.*

Отже, під час встановлення легітимності загальних зборів учасників ТОВ та наявності кворуму для проведення цих зборів *слід враховувати голоси інших учасників товариства, які без голосів, що припадають на частку померлого (ліквідованого) учасника, становлять у сукупності 100 % голосів, що мають враховуватися під час визначення кворуму.*

Таким чином, право участі у товаристві спадкоємцем набувається тільки після прийняття рішення загальними зборами учасників про прийняття його до товариства. Звертаємо увагу, що до вирішення питання про вступ (прийняття) спадкоємців померлого учасника, правомочність загальних зборів учасників визначається без урахування частки в статутному капіталі, яка належить померлому учаснику.

Також повідомляємо, що частиною першою статті 28 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» встановлений вичерпний перелік підстав для відмови у державній реєстрації юридичної особи. Відмова у державній реєстрації з підстав, не передбачених зазначеною вище статтею не допускається.

Разом з тим зазначаємо, що листи Міністерства юстиції України не встановлюють норм права, а мають інформаційний характер.

Перший заступник Міністра

Наталія СЕВОСТЬЯНОВА

Компанія «Вікторія»